

प्रथम प्रदान, अंशराशीकरण आणि उपदान
प्रदान इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-१०१०/प्र.क्र.-६८/भाग-३/कोषा-प्रशा-५

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: ४ डिसेंबर, २०१३

वाचा -

१) शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-१०१०/प्र.क्र.-८३/कोषा-प्र-५, दिनांक ०४/०२/२०११

प्रस्तावना -

कोषागारांमधून करावयाचे निवृत्तीवेतनांतर्गत प्रथम प्रदान आणि अंशराशीकरणाच्या रकमेचे प्रदान हे सर्व कोषागारांमधून धनादेशाद्वारे झाल्याचे आढळून येते. ही पद्धत योग्य नाही. कोषागारांमार्फत होणारी जास्तीत जास्त प्रदाने इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने होणे अत्यंत आवश्यक आहे. सर्व यंत्रणा आणि निवृत्तीवेतनधारक यांच्या दृष्टीने ते योग्य ठरते.

उपरोक्त संदर्भांकित शासन निर्णयान्वये या पुढे निवृत्तीवेतनधारकांनी कोअर बँकींग असणाऱ्या बँकांमध्येच निवृत्तीवेतन खाते उघडावे अशा सूचना दिल्या आहेत. त्यामुळे किमान प्रथम प्रदान, अंशराशीकरणाच्या रकमेचे प्रदान आणि उपदान प्रदान या तीनही प्रकारची प्रदाने इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने करता येणे सहज शक्य आहे.

सध्या मेसर्स टीसीएस यांच्याकडून निवृत्तीवेतन वाहिनी आणि बिम्स वाहिनी यांची सांगड घालण्याचे काम सुरु आहे. ते पूर्ण झाल्याबरोबर स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या सीएमपी या प्रणालीमार्फत थेट पद्धतीने अदात्यांच्या बँक खात्यांमध्ये इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने रकमा जमा करणे शक्य होईल. परंतु यास काही कालावधी लागेल. तथापि, तो पर्यंत न थांबता सद्यस्थितीत कोषागारांनी खालील पद्धतीचा अवलंब करून इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने प्रदाने करावी अशा सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

यापुढे कोषागारांनी अवलंबावयाची निवृत्तीवेतन विषयक प्रदानांची पद्धत खालील प्रमाणे राहिल.

१) स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या सीएमपी या प्रणालीमार्फत थेट पद्धतीने अदात्यांच्या बँक खात्यांमध्ये इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने रकमा जमा करण्याच्या (Bulk payments) पद्धतीस काही कालावधी लागेल. तो पर्यंत न थांबता सद्यस्थितीत कोषागारांनी इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीनेच निवृत्तीवेतन विषयक प्रदाने करावी

२) कोषागारांनी ओळख पटविण्याकरिता येणाऱ्या निवृत्तीवेतन धारकाला द्यावयाच्या प्रथम प्रदान/अंशराशीकरणाच्या प्रदानाच्या रकमांकरिता सदर निवृत्तीवेतनधारकाची नोंदणी अर्थवाहिनीवर नोंदणीकृत अदाता म्हणून करावी (individual payee registration).

३) नोंदणी केल्याबरोबर तसेच ओळख पूर्ण झाल्याबरोबर त्याच दिवशी अथवा शक्य नसल्यास जास्तीत जास्त कामाच्या पुढील दिवशी अशा प्रथम प्रदान / अंशराशीकरणाच्या प्रदानाची रक्कम इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने संबंधित निवृत्तीवेतन धारकाच्या बँक खात्यात जमा करावी.

४) उपदान प्रदानाची देयके सध्याच्या पद्धतीनुसार जरी आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांकडून प्राप्त होऊन लेखा परिक्षा शाखेत पारित करण्याकरिता दाखल होत असली तरीही त्यांची प्रदाने मात्र उपरोक्त प्रमाणे संबंधित निवृत्तीवेतन धारकाची नोंदणी अर्थवाहिनीवर करून त्या आधारेच इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने करण्यात यावीत. याकरिता संबंधित आहरण व संवितरण अधिकाऱ्याने उपदान प्रदानाचे देयकावर संबंधित निवृत्तीवेतनधारकाचे बँक खात्याचा तपशिल (बँक शाखा, खाते क्रमांक व IFSC कोड) नमुद करणे आवश्यक राहिल.

५) उपरोक्त संदर्भाकित शासन निर्णयाप्रमाणे दिनांक ०१/०८/२०११ नंतर सेवा निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांनी कोअर बँकींग असणाऱ्या बँकांमध्येच निवृत्तीवेतन खाते उघडले असल्याची खात्री कोषागार अधिकाऱ्यांनी करावी.

६) कोणत्याही परिस्थितीत निवृत्तीवेतनधारक ओळख पटविण्याकरिता एकदा कोषागारात आल्यानंतर त्याला पुन्हा कोणत्याही कारणांस्तव कोषागारात बोलविण्याची आवश्यकता उद्भवू नये. विशेषतः प्रथम प्रदानाचे अथवा कॉम्प्युटेशन प्रदानाचे धनादेश घेऊन जाण्याकरिता निवृत्तीवेतन धारकाला एका पेक्षा जास्त वेळ कोषागारात बोलाविले जाते असे बऱ्याच प्रकरणी आढळून आले असल्याने सर्व कोषागार अधिकाऱ्यांनी याबाबत विशेष दक्षता घ्यावी.

७) स्टेट बँकेच्या सीएमपी सर्व्हर मार्फत एकत्रीत प्रदान (Bulk Payment) पद्धत सुरु झाल्यानंतर त्या संदर्भात वेगळ्याने आदेश निर्गमित करण्यात येतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१२०८१२३६५०८८०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

अ. म. जाधव
कार्यासन अधिकारी

प्रत,

१. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. सर्व सन्मानिय विधानसभा / विधान परिषद व संसद सदस्य
३. राज्यपालाचे सचिव
४. मुख्य मंत्र्यांचे व उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव
५. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग
७. प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व कार्यालय प्रमुख

- ८.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१ महाराष्ट्र, मुंबई
- ९.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२ महाराष्ट्र, नागपूर
- १०.महालेखापाल (लेखा व परीक्षा)-१ महाराष्ट्र, मुंबई
- ११.महालेखापाल (लेखा व परीक्षा)-२ महाराष्ट्र, नागपूर
- १२.महालेखापाल (वाणिज्यिक लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर
- १३.सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- १४.प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (मुळ शाखा), मुंबई
- १५.प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (अपील शाखा), मुंबई
- १६.प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय, (न्यायाधिकरण), मुंबई
- १७.सचिव, महाराष्ट्र, लोकसेवा आयोग, मुंबई
- १८.प्रबंधक, लोकआयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- १९.संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २०.मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
- २१.उप संचालक, लेखा व कोषागारे, पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक, कोकण भवन,
नवी मुंबई
- २२.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २३.निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २४.सर्व उपकोषागार अधिकारी
- २५.वित्त विभागातील सर्व कार्यासने
- २६.निवड नस्ती, कोषा प्र.५ कार्यासन, वित्त विभाग